

Joana är trött på att jobba
åt andra. Hon vill ha ett
eget företag. Hon är bra på
att städa, så hon startar ett
städbolag.

Men det är mycket att tänka
på när man startar eget ...

MÖLNDALS
STADSBIBLIOTEK

LÄTTLÄST

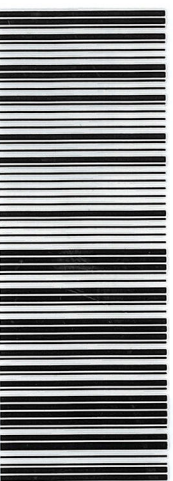
LÄTTLÄST

Carita Andersson Joana startar eget

Carita Andersson
Joana startar eget

VILJA

890 90 48 3375 DB

Vilja-böcker
av Carita Andersson:

Carlos tar körkort
Joana startar eget

Joana vill ha ett jobb

Joana kommer från Brasilien, men hon har bott i Sverige i några år.

Hon bor i ett hus med sina två barn och sin svenske man Peter.

Lucas är femton och Laura är elva år. De är födda i Brasilien. Joana hade redan barnen när hon träffade Peter.

Joana vill ha rent och fint hemma.

Därför städar hon ofta. Hon gillar inte damm och smuts, och det

värsta hon vet är smutsiga toaletter.

Hon säger alltid åt sina barn att städa efter sig.

– Torka av bordet!

– Städä ditt rum!

– Sopa smulorna från golvet!

Joana är tjugig. Det säger i alla fall hennes barn.

Joana vill ha ett jobb och tjäna pengar.

Peter tycker att hon ska söka jobb som städare.

– Du är ju bra på att städa, säger han och ler. Det tycker Joana är en bra idé.

Hon söker efter jobb på internet, och pratar med vänner och med arbetsförmedlingen.

Hon frågar alla:

– Är det någon som behöver en duktig städare?

Till slut får hon jobb på en liten, firma där hon ska städa på olika arbetsplatser. Oftast är det på kontor och i affärer.

Ibland även i privata hem. Alla behöver ju få städad!

Joana ser sällan sin chef, så hon vet inte vad han gör på dagarna.

Joana och hennes arbetskamrater får sms om var de ska städa. Sedan sköter de sig själva.

Ibland är chefen ute och kollar deras jobb. Han är aldrig nöjd.

Joana tycker att det är orättvist.

Chefen bara klagar och kontrollerar.

Och tjänar pengar, medan hon och de andra måste slita hårt.

En dag när han klagar på Joanas städning blir hon arg.

– Jag ska starta ett eget företag! säger Joana.

– Gör det, säger chefen och skrattar. Det klarar du aldrig.

Men Joana är envis. Det är bra att vara envis ibland. Till exempel när man ska starta ett eget företag.

Hon berättar om sin plan för en läkare som hon städar hos.

Han vill att Joana ska fortsätta städa hos honom.

– Du städar bra. Jag kan köpa
städning av ditt företag istället,
säger han.

Några andra säger samma sak.

Därför har Joana kunder redan från
början.

Till Skatteverket

Joana vet inte hur man gör när man
startar eget, men Peter vet en del.
Och framför allt pratar han bättre
svenska än Joana. Hon är bättre på
portugisiska och spanska.

Peter ringar till Skatteverket och
frågar om någon där kan
portugisiska eller spanska.
Där finns en spanjorska.

Peter ger telefonen till Joana.

Nu kan hon själv fortsätta att prata med dem.

Kvinnan säger till Joana att

Skatteverket ska ha ett möte om hur man startar eget. Joana är välkommen dit.

När Joana kommer till mötet på

Skatteverket har många samlats i en stor sal.

Joana sätter sig långt fram. Hon

tänker spela in allt som sägs med sin mobil.

Sedan ska Peter översätta.

10

På kvällen lyssnar Peter och Joana på inspelningen.

De läser också den information som hon fått. Nu vet hon lite mer om hur man startar företag.

Peter och Joana pratar om vad företaget ska heta.

Joanas städ, kanske. Eller Rent &

Fint. Eller Städpatrullen.

Rent & Fint känns bäst, tycker Joana.

11

Till banken

Några dagar senare går Joana till banken. Hon har bokat ett möte för att fråga om vilken hjälp hon kan få från dem.

De har tagit dit en tolk så Joana kan höra allt både på svenska och portugisiska.

Hon bestämmer att det är bäst att ha två konton på banken.

Ett konto för företaget med pengar till skatt och allt hon behöver när hon jobbar.

Det andra kontot är hennes eget. Med pengarna på det kontot ska hon betala hyra, mat och kläder.

Joana pratar om sitt företag med alla hon träffar.

Hennes son Lucas gör fina lappar som Joana sätter upp i affären och på andra ställen. Lapparna är reklam för företaget *Rent & Fint*. Där står det att priset på städning är extra lågt första månaden.

Lucas gör också en liten annons
som Joana skickar till tidningen.
Det är dyrt att annonsera, så Joana
hoppas att den ska ge henne många
kunder.

Smuts bakom badkaret

En dag ringer en man och säger att
han vill ha sin lägenhet städad.

Det är Joanas första uppdrag och
hon ska få 2 000 kronor för det.

Mannen ska flytta, så lägenheten
är helt tom.

Joana dammsuger. Hon tvättar
fönster och torkar golv och skåp
noga. Det tar nästan en hel dag.

Det blir fint, tycker Joana.

Sedan kommer en kvinna från bolaget som äger huset. Hon ska kontrollera städningen.

Hon tycker att det är bra städad, men inte bakom elementen och badkaret.

Joana har inte sett det, så hon får städa där tills kvinnan blir nöjd.

Då ser lägenheten nästan ny ut, tycker Joana.

Det känns bra att få de 2 000 kronorna.

Men Joana vet att hon inte kan behålla allt. Hon ska betala skatt. Och så ska hon ge sig själv lön.

När Joana var anställd var det annorlunda. Hennes chef betalade skatten. Nu måste hon själv räkna ut hur mycket hon ska betala.

Peter och Joana pratar om skatten.

– Den går till barnens skola, säger Peter. Vi behöver ju inte betala några avgifter för den. Skatten går också till sjukhus. Och bussar. Laura har börjat spela gitarr.

Det kostar väldigt lite. Det är samma sak med hennes fotbolls-
träning.

– Det vi betalar i skatt går till sådant. Tänk på när mamma hade cancer förra året, och fick dyr medicin. Hon låg på sjukhus och blev opererad. Men hon behövde inte betala särskilt mycket. Det är skatten som går till det, säger Peter.
Ja, det är bra att betala skatt, tänker Joana.

Huset på berget

En vinterdag ska Joana städa ett hus. Det är långt dit och hon måste åka både pendeltåg och buss.

När hon kliver av bussen ser hon att huset ligger på ett berg. En smal stig leder upp till huset, men den är snöig och isig.

Joana börjar gå uppför backen.
Hon har fina stövlar på sig.

Hon har köpt dem i Brasilien. De är högklackade. De passar bra i det varma Brasilien, men inte på en hal stig i Sverige.

Joana halkar och ramlar.

Hon svär högt. Det är kallt och hon fryser.

Vilken hopplös backe, tänker hon.

Stigen blir ännu brantare och halare.

Till slut måste hon nästan krypa, men hon kommer ändå inte fram till huset.

Hjälp, det går inte, tänker Joana.

Då sätter hon sig på rumpan och åker nerför backen.

När hon kommer ner står en man och tittar på henne. Han ser förvånad ut. Joana pekar upp mot huset och säger att hon ska upp dit.

Då visar mannen en väg längre bort, på andra sidan berget.

– Där kan du gå, säger han.

Joana hittar den andra vägen, som är sandad och inte hal.

Hon går upp till huset men nu är hon både kall och blöt. Hon fryser.

Sedan städar hon huset i fem timmar. Hon arbetar hårt och torkar överallt.

Efteråt är hon väldigt varm.

På helgen åker Joana pulka med sina barn. På fötterna har hon nu varma vinterskor. Hon köpte dem för pengarna hon tjänade på att städa det stora huset.

De fina stövlarna står hemma i garderoben.

Panik!

Ibland händer det tokiga saker. Som när Joana ensam ska städa ett stort hus med många rum.

Badrummet är lika stort som ett vanligt rum. Det är lyxigt med bastu, fåtöljer, många växter och ett stort badkar. Det är ett bubbelbadkar.

Joana städar överallt, även i badkaret. Hon skrubbar det rent med såpa.

Plötsligt börjar några blå lampor blinka i badkaret. Det börjar också spruta vatten.

Joana har av misstag kommit åt en knapp.

Hon vet inte hur man stänger av vattnet. Hon hittar ingen stoppknapp.

Hon letar i sin väska efter numret till ägaren, men hon hittar inte det heller!

Badkaret fylls med vatten. Det blinkar och bubblar.

Joana är rädd att det ska bli översvämning.

Till slut hittar hon en knapp som det står "off" på. Hon trycker på den och vattnet slutar äntligen att rinna.

Joana städar och dansar

Ibland jobbar Joana med en vän.

Det är roligare då.

De sätter på musik. Reggaeton, salsa och annan latinomusik.

De sjunger högt och dansar och städar på samma gång.

En gång var musiken på så högt att de inte hörde att någon kom.

Plötsligt kom husets ägare.

Han bara såg på dem.

– Vad gör ni? Arbetar ni eller har ni fest? sa han.

Den dagen städade Joana och hennes kompis extra noga. Huset blev skinande rent.

Joana ville visa att man kan ha roligt och städa på samma gång. Det måste inte vara tråkigt att arbeta.

Hon tänker att det ska vara roligt att leva, även om man ska arbeta och betala skatt. Man måste få dansa också!

Joana vill betala skatt

I början är det svårt för Joana att veta hur mycket hon ska ta betalt. Det beror ju på hur lång tid det tar att städa. Hur ska hon göra? Ska hon räkna på hur lång tid det tar eller på hur stort huset är?

Ibland vill folk att hon ska jobba svart. De betyder att de vill att Joana ska strunta i att betala skatt.

Och ta mindre betalt av dem.

Då tackar Joana nej till jobbet.

Joana vet att det inte är bra att jobba svart. Hon skulle känna sig som en tjuv. Hon vill ju vara med och betala för till exempel sjukhus och skolor.

Därför säger hon nej till att jobba svart.

Joana pratar med sin kompis Carmen om det.

Carmen säger att Joana då skulle få mindre pengar om hon blir sjuk.

Och lägre pension när hon blir gammal.

– Den som tjänat lite pengar och betalat lite skatt får låg pension.

Den som tjänat mycket pengar och betalat mycket skatt får hög pension, säger Carmen.

Carmen jobbar i köket på Lucas och Lauras skola.

Hon är bra på att laga mat.

Mycket mat. 500 portioner varje dag.

Joana är dålig på att laga mat.

Hon är mycket bättre på att städa.

– Det är tur att vi är olika. Dina barn får den goda maten jag lagar en gång om dagen i alla fall, säger Carmen och skrattar.

Carmen vet en del om att ha företag för hon har haft ett litet kafé.

Hon hjälper Joana med bokföring och deklaration.

Joana har sparat alla kvitton i en pärm: kvitton hon fått när hon köpt rengöringsmedel och trasor. Kvitton för bussresor och dator. Det blir många kvitton.

Carmen och Joana sätter sig med pärmen en gång i månaden.

Carmen tar fram datorn och skriver in alla inkomster som Joana haft. Hon skriver också in alla utgifter hon haft.

Sedan pratar de.

– Den här månaden har du tjänat mycket pengar, säger Carmen.

Eller tvärtom:

– Den här månaden kan du inte ta ut så mycket lön. Du har tjänat för lite.

Joana vill förstå allt.

Ju fler gånger de pratar om det, desto mer förstår hon.

Carmen är duktig på många saker. Hon har till exempel gått en kurs i att göra hemsidor.

Hon ska hjälpa Joana att göra en hemsida. En ren och fin hemsida för *Rent & Fint*.

– Eller ska företaget heta *Rent med dans* istället? säger Carmen och skrattar.

Hon vet att Joana brukar dansa och sjunga när hon städar.

Joana är höjdrädd

En dag ska Joana tvätta fönster.

Huset är högt, det har fem

våningar. Solen skiner in genom fönstren och de ser smutsiga ut.

Att tvätta dem är inget problem

för Joana, i alla fall inte på insidan.

På utsidan står en byggställning

som Joana ska stå på.

Men Joanas ben skakar.

Hon är höjdrädd och blir yr.

Tänk om jag ramlar ner! Då slår

jag ihjäl mig, tänker hon.

Det är ett svårt jobb.

Joana är rädd att barnen inte ska

klara sig om hon ramlar ner.

Men hon får en säkerhetslina.

Fönstren blir rena och hon ramlar

inte ner.

På kvällen pratar hon med Peter om

att hon borde skaffa en livförsäkring.

Om det skulle hända Joana något så

får barnen och Peter pengar.

Joana har inte tänkt på försäkringar innan, men nu gör hon det.

Dagen efter ringer hon till ett försäkringsbolag. De berättar att hon kan försäkra både sig själv och företaget.

Det kan vara bra om hon blir sjuk, eller om hon förstör något av misstag när hon städar.

Joana tänker på det stora bubbelbadkaret. Tänk om det hade blivit översvämning?

– Kan man försäkra sig mot översvämning? undrar Joana.
– Ja visst, säger mannen på försäkringsbolaget.

De skickar alla papper som behövs till Joana.

Mycket jobb

Joanas företag går bra. *Rent & Fint* har många kunder.

Ibland jobbar Joana från sju på morgonen till tio på kvällen. Ibland kan hon vara ledig en hel dag.

Men Joana vill att företaget ska bli större! Hon har stora planer.

Först vill hon ta körkort och köpa en bil.

Om hon har körkort och bil kan hon lätt ta med allt som behövs för att städa.

Sedan tänker hon att företaget ska bli ett aktiebolag. Nu är det en enskild firma.

Hon har lärt sig att det finns olika sorters företag.

En enskild firma är bra om det är ett mycket litet företag.

Men hon vet att det är större risker med det. Om det går dåligt för den enskilda firman så får hon själv skulder.

Om hon har ett aktiebolag och det går dåligt kan det gå i konkurs. Då finns inte företaget mer. Och hon behöver inte själv betala skulderna.

Joana vill ha ett stort städföretag med många kunder och många anställda. Hon drömmer om ett stort kontor i stadens centrum. Där ska hennes anställda träffas varje morgon.

De ska äta frukost ihop. De ska få gratis träning, och frukt varje dag.

Hon ska vara en bra chef, inte klaga och inte kontrollera.

Rent & Fint ska det stå på en skylt ovanför dörren. På gatan utanför ska det stå en bil med firmanamnet på.

Joana drömmer.

Men först måste hon ta körkort!